

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
TERMS OF SUBSCRIPTIONS
One Year \$2.00
Six Months \$1.25
Thursday Edition \$1.00
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
1900 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone McKinley 6114, F. Cabl. 1900

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND

ANTROJI LAIDA
SECOND EDITION

Published and distributed under permit (No. 408), authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Barleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 13 D., 1919 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 21, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI-VOL. IV. No. 241

Anglai Duoda Pagelba
Latviam
Ryga daug nukentėjusi; žuvo
daug žmonių

LATVIAI ATAKUOJA VOKIEČIŲ-RUSŲ SPARNĄ.

Pulk. Avalov siūlo pertraukti kovą.

Copenhagen, spal. 12. — Iš Berlyno pranešta, kad angli karis laivai Liepojeje išsodino 50,000 latvių kariuomenės ir šita tuojaus užatakavo vokiečių-rusų sparną (flanką).

Po šito rusų kariuomenės vadas, pulk. Avalov-Dermond' pasilė latviam pertraukti kovą ir stoti tarybosna suvažiavus atstovams Mintaujoje. Jis sako, tų tarybų svarbiausias tikslas sujungtomas spēkomis stoti prieš bolševikus.

Ryga labai nukentėjusi nuo vokiečių rusų bombardavimo. Užmušta daug civilių žmonių. Nukentėjo daug ir vokiečiai-rusai, kol jiems pavyko perikelti per Dauguvą Rygon.

Latvių vyriausybė suspėjo apiešti Rygą. Persikėlė į Rodepois.

Estai mušasi su vokiečiais-rusais Rygos apylinkėse.

LATVIAI EINA PAGELBON ESTAI.

Rusai su vokiečiais grumojasi Petrograde.

Londonas, spal. 12.—Čia autoritetinėse sferose vakar buvo tvirtinama, jog vokiečiai su rusais, Rygos frontą užatakavo penktadienį ir po armotų sandymo priedanga paėmė miestą. Smarkiu bombardavimu jie privertė latvius evakuoti miestą.

Vietos militariniai ekspertai į paėmimą Rygos žiuri rimtai ir su atsėdėjimu. Jie sako, jog visame plote tarpe Rygos ir Petrogrado nesama jokios stipresnės kariuomenės, katra galėtų pasipriešinti pakilusiems rusams-vokiečiams. Tad jiems be didelių sunkenybių bus galima pasiekti tų Rusijos sostinę.

Anglijos vyriausybė gavo žinių, kurios patvirtina seniau

PERTRAUKTA SUSINEŠIMAI SU LIETUVA.

New York, spal. 13.—Militarinis veikimas šiaurinėj Rusijoje (turbūt, norėta pasakyti Pabaltijoj) pertraukė su Lietuva susinešimus pašta, telegrafu ir geležinkeliais.

Taip praneša Commercial Cable Company. Kompanija negali pasakyti, kaip greitai ir vėl bus galimas susinešti su Lietuva.

skelbiamas pažinras, jog vokiečiai ten veikia su tikslu paimti savo rankosna Petrogradą ir pasinaudoti rusų nupuolimu. Vokiečiai mano kontroliuoti tų Rusijos dalį.

Lietuvoje ir Kurše, kaip pasakojama, yra 100,000 vokiečių ir rusų kareivių. Tie kareiviai dabar pastumti sutruškinti Pabaltijos viešpatijas ir siekti prie savo tikslo.

Estai siūlo pagelbą.

Londono gauta žinių, jog paėmimas Rygos yra įvykęs faktas, nors apie tai dar truksta oficialių žinių.

Vietos latvių biuras neturi jokių žinių apie atsitikimus Latvijoje ir apie Rygos puolimą. Manoma, jog ar tik nebus perkirsti susisiekimai su išaukštinu pasauliu.

Tešian, tamsi pat latvių biuras yra gavęs žinių, jog Estonijos vyriausybė latviam pagelbon prieš vokiečius pasiuntusi dvi savo divizijas.

Kaigi kaltas.

Kuomet talkininkai su vokiečiais padarė armistaciją, su lig sutarties paskirtuoju laiku vokiečiai turėjo apiešti Pabaltiją.

Dalis vokiečių kariuomenės buvo atšaukta. Tešian kita žymi dalis ilgesniai laikui ten pasilikta. Tos pasilikusios kariuomenės vadais tuomet buvo: gen. grafas Keller, buvęs baronas Pabaltijoje, tarnavęs rusų armijoje, ir gen. von der Goltz. Pirmasis savo stovyklą buvo įkūręs Lietuvos mieste Šiauliuose, gi antrasis—Latvijos mieste Mintaujoje.

Talkininkai sutiko, kad vokiečiai ten pasilikty ilgiaus. Nes jie sakėsi, jog ten yra reikalinga palaikyti tvarką.

Laikui bėgant vokiečių kariuomenė padidėjo skaitliumi. Joje atsirado dalis rusų kareivių. Pastariesiems ėmė vadovauti pulkininkas Avalov-Bermond.

Vokiečių veikimo priežastis.

Šiandie nėra jau paslaptis, ko vokiečių kariuomenė Pabaltijoj buvo ir ko ji lukeriuavo. Buvo ji ten rusų nacionalistų ir savais reikalais. Lukeriuavo progos užpulti Pabaltijos viešpatijas ir jas išnaudojti prijungti prie Rusijos. Už tai rusai vokiečiams pažadėjo kokius nors didelius daiktus.

Vokiečiai paėmė Schlotzk.

Kiek anksčiau per Copenhageną buvo pranešta, jog gen. von der Goltz ir pulk. Avalov-B. su savo kariuomenėmis pirmiausia latvius užpuolė už 18

mylių nuo Rygos ir tuojaus paėmė miestą Schlotzk.

Apie tai žinių yra gavęs ir vietos latvių biuras.

Toliaus pranešta, jog latvini pirmasis vokiečių atakas atmušė po didelio kraujo praliejimo.

Be to dar buvo pranešta, jog latviai vokiečių ir rusų atakas atmušė ir nuo Rygos. Buvo ankoma, jog latviai panėšė mažus nuostolius.

Kiek palankus apmirė visokios žinios apie latvių kariuomenės laimėjimus.

Atakų metu, buvo pranešta, latvių vyriausybė buvo paskelbusi karės stovį Rygoje.

Nori nuversti latvių vyriausybę.

Iš Berlyno pranešta, jog tenai kai kurie laikraščiai paskelbė ištraukas iš privatinio laiško. Tas laiškas rašytas vieno oficerio iš Mintaujos.

Laiške sakoma, jog gen. von der Goltz ir pulk. Avalov-B. veikimo Pabaltijoj svarbiausias tikslas yra nuversti dabartinę latvių vyriausybę, užimti visą Latviją, ten susitvarkyti ir pakelti generalę ofensyvą prieš bolševikus.

Iš Streiko Pleno Industrijoje

Š. VALSTIJOS PRASALINIS VISUS RAUDONUOSIUS.

Unijų vadai protestuoja prieš militarinį veikimą.

Chicago angliška spauda štai ką praneša apie streiką šiame plieno industrijos apskrityj:

Kiekvienas raudonasis (bolševikas) Šv. Valstijoje, katraš čia nėra gimęs, bus deportuotas. Katrie turi pilietybės raštus, jų tie raštai bus panaikinti. Radikalų suokalbavimas plieno dirbtuvių apskrityse šalies vyriausybę taip supurtė, kaip dar nekuomet karės metu. Todel bus imtasi kuoatrasniųjų priemonių prieš tuos suokalbavimus. Tos priemonės—atėmimas pilietybės teisių ir deportavimas.

Pats S. V. armijos gen. Wood tvirtina, jog radikalai gal'nalai šiai šaliai pavojingi ir todel jie kuovėkiaus turi but pašalinai.

Daugelis esą maistininkų.

Didžiama raudonųjų yra svetimsaliai. Daugelis jų prisijūta iš Europos su tikslu sugriauti šalies vyriausybę. Raudonųjų tarpe yra labai mažas nuošintis čia gimusių. Daugelis iš jų yra tikri maistininkai. Visi suareštuoti raudonieji vadai kareivių priežiuroje valo miesto gatves, atlikinėja įvairius kitokius darbus ir pagelbsti statydinti laikiną kareerį (kalėjimą), kur jie ligi galutinio vyresnybės nusprendimo bus laikomi.

Tvarkos priežiurėti Gary priinta 200 narių iš amerikoniško legijono.

Kompanijos nuolat giriasi, jog daugelis darbininkų sugrįžta į darbus. Sako: Gary dirbtuvėse sustreikavo 18,000

PRANCUZIJA PABAIGĖ KARĖ.

Paryžius, spal. 13.—Prancuzijos vyriausybė šiandie paskelbia, jog su šiandie pasibaigia karė Prancuzijoje ir Algerijoje. Šiandie panaikinama karės cenzura. Tas padaroma todel, kad Prancuzijos parlamentas jau ratifikavo taikos sutartį su Vokietija.

MAJORAS HYLAN SUTIKO PAKVIESTI DE VALERĄ.

New York, spal. 13. — Šito miesto taryba padarė rezoluciją, kad Airijos prezidentui de Valera induoti miesto pilietybės teisę, ty. jį oficialiai pripažinti.

Miesto majoras Hylan patvirtino tų rezoluciją. Laiške paėmima tas faktas, jog Berlyno vyriausybė kelis kartus įsakiusi gen. von der Goltzui grįžti Vokietijon su savo kariuomenė. Bet įsakymo nepaklausyta. Nes jis jau buvęs pasigaminęs kitokius plenus.

Laiške paėmima tas faktas, jog Berlyno vyriausybė kelis kartus įsakiusi gen. von der Goltzui grįžti Vokietijon su savo kariuomenė. Bet įsakymo nepaklausyta. Nes jis jau buvęs pasigaminęs kitokius plenus.

Sustreikavo intinieriai.

Gary sustreikavo 150 inžinierių iš 170. Tas dar labiaus suparalizavo dirbtuves.

Kareiviniai su policija kuome kasdien užpuola intinieriaus namus ir padaro nuodugnius kratas. Ieško ginklų ir maistinės literatūros. Ir dažnai vienur-kitūr atranda.

Unijos vadai pakelia protestus prieš nepaprastą militarinį veikimą šiame plieno industrijos apskrityj. Apskrityje darbininkų unijų sekretorius de Young nuokė telegramą generaliam prokuror' Palmer, karės sekretoriui Baker, ir darbo sekretoriui Wilson, protestuodamas prieš federalės kariuomenės ir vyriausybės agentų veikimą.

De Young tvirtina, jog kariuomenė ir agentai deda pastanga, sutrupinti streiką ir privesti darbininkus sugrįžti į darbus. Reikia, kariuomenė ir agentai mašiosi streikam. De Young pareikalavo iš Washingtono prisigyti tyrinėtojus.

Generalis prokuroras telegrama atsakė, jog jį tų reikalų bus atkreipta dėma.

Reikia klausyti militarinės valdžios.

Leitenantas pulkininkas Waltz mieste Gary paskelbė dar vieną problemaciją į gyventojus. Paėmėjo, jog su militarine valdžija negalima "šposauti."

Problemacijoje išdėstyta visa eilė naųjų parėdymų ir įsakymų. Visokie visur žmonių susirinkimai atšrinai uždrausti, kaip ir kelių žmonių susijungimas gatvių kertėse, išėmu, atsitikimams, kuomet laukiamu atradimuojuose sustreikavo 18,000

ITALIJA APGALVOJUSI NAUJUS PLENUS.

Fiume, kaip buforinė viešpatija.

Washington, spal. 12. — Čia gauta žinių, jog Italijos vyriausybė sumaniusi dar vieną daiktą Fiume reikale.

Kadangi Italijos vyriausybė negali iš Fiume iškraustyti lakuno d'Annunzio su jai pataikujančia kariuomenė, tad ji pirmiau buvo sumaniusi ta miestą paimti savo globon ir jį atstovauti tautų sąjungoje. Talkininkai tešian nesutiko.

Tad dabar Italija skelbia naujus plenus. Sako iš Fiume ir jo apylinkių turi but įsteigta nepriklausoma viešpatija. Tai butų buforinė viešpatija tarpe Italijos ir Jugoslavijos.

Nežinia kaip talkininkai atsimes j kituos naujus plenus. Bet jie seniau galutinai jau buvo nusprendę miestą Fiume padaryti tarptautiniu.

Kiek žinoma, lakunas d'Annunzio ignoruoja visokius plenus ir sumanymus. Jis tvirtina, jogei nestotysis j jokius kompromisus. Sako, Fiume, turi tekti Italijai ir viskas!

Italijos vyriausybė buvo pasiuntusi įsakymą Fiume kariuomenei apiešti tų miestą. Bet kariuomenė nepaklausė įsakymo.

Be to, pareina žinių, jog Annunzio atvirai ima grumoti Italijos vyriausybėi. Sako, jis šalyje sukelsis revoliuciją. Nestebėtina tad jei pareina žinių, kad Italijos karaliaus noris abdikuoti. Nebūtų didelė naujiena siaučiant ten betvarkei ir nesusklausimui.

ANGLIJAI GRUHOJA NAUJAS STREIKAS.

Išnaujo pakyla anglekasių darbininkai.

Londonas, spal. 11.—Anglija vos spėjo apsidirbti su geležinkelių darbininkais, kad tuo tarpu šaliai grumojasi naujas streikas.

Šiuo kartu išnaujo pakyla anglekasi. Jie reikalauja butinai suaucajonizuoti visus anglekasyklas.

Tuo tikslu anglekasių atstovai jau laukėsi pas premjerą Lloyd George. Šis atstovams pažymėjo, jog vyriausybė nesutinka su tokio sumanymu ir pasiūlymais. Ir apie tai jau seniau buvo pranešta.

Anglekasiškai tokio atsakymu labai nepasitenkė. Iš to gali pakilti nesutikimai ir pagaliaus naujas šaliai krizis.

PRANCUZIJOS SENATAS RATIFIKAVO SUTARTĮ.

Paryžius, spal. 13.—Prancuzijos senatas ratifikavo taikos sutartį ir Prancuzijos Anglijos-S. Valstijų santarvę. Kaip sutartis, taip santarvė ratifikuota viešpalsiai.

Chester, Pa., spal. 13.—Užvakar čia buvo pakilusios rusinės, riaušės. Vienas žmogus nušautas ir penki sužeisti. Visi yra balti.

Didelės Lietuvių Manifestacijos Kaune

Lietuviai sveikina Angliją už pripažinimą Lietuvos

WASHINGTON, spal. 13.—Ekzekutyvis Komiteta, gavo sekanciją kablegramą nuo Lietuvos Taikos Delegacijos Paryžiuje:

Anglijos pripažinimas Lietuvos nepriklausomybės neapsakomai sujūdino visą Lietuvą. Rugsėjo 26 d. Kaune įvyko didžiausia demonstracija, kokią Kaunas kuomet nors yra turėjęs. Miesto ir apylinkių gyventojai maršnuolami gatvėmis susirinko ties Lietuvos Respublikos prezidento namais; minia, pasveikinus prezidentą, mėjo ties Anglijos misija ir su galingu "Lai gyvuoja Didžioji Britanija!" pasveikino Anglijos atstovybę. Atsiliepsdamas j manifestantų sveikinimus, Anglijos misijos viršininkas, pulkininkas Ward, užrašė, kad Anglija pagelbės atstatyti Lietuvos pramonę, industriją ir padės išristi finansinį klausimą. Taipgi užrašė, jog Anglija žiūrės, kad Lietuva gautų užganėdinantį rubežinį nuo Lenkijos.

Minia, išgirdus pulkininko Ward kalbą, griausmingai sušuko: "Mes reikalaujame Vilniaus! Šalin poliokai! Šalin vokiečiai! Šalin Kolinkai! Suokite mums ginklą! Valio, Didžioji Britanija!" Kita demonstracija įvyko ties Anglijos militarine misija. Šios misijos viršininkas, pulkininkas Robinson, prakalbėdamas pažadėjo duoti ginklų ir amunicijos vien apsigimimo tikslui. Susirinkusi minia sušuko: "Mes norim kas yra svetima, bet kol gyvi busim, savo neišsižadėsim. Ginklą, mums ginklą!" Tokie susirinkimai ir demonstracijos įvyko visuose Lietuvos kraštuose. Šie susirinkimai ir demonstracijos labai daug pagelbėjo vidujinei paskolai.

Kuone visose lenkų užimtose teritorijose gyventojai nerimauja ir suklija prieš lenkus. Ypač tas buvo Seimnose ir Suvalkuose. Lenkai rengiasi apiešti šias teritorijas, gabena į jas ir kitokius produktus Lenkijon.

Rugsėjo 29 d. vokiečiai užpuolė lietuvių gimnaziją Šiauliuose. Nužudė ir sužeidė daug mokytojų ir mokinių. Vokiečiai kolakistai taipgi užpuolė vietinį lietuvių garnizoną. Esant didesniam skaitliui jie nusisėkė lietuvius nuginkluoti.

Bevažiuojant šliupni iš Rygos į Kauną, vokiečiai jį areštavo, bet vėliaus paleido.

Del ekonominių aplinkybių ir nuosekumo skaitlius Lietuvos ministerių sumažintas iki šešių ar septynių. Todel reikia tikėtis kabinete permainų.

Generalas Zukauskas intėikė savo rezignaciją ir prezidentas j rezignaciją priėmė. Generalas Slobosevičius buvo nukirtas vyriausiu karvedžiu Lietuvos armijos. Bet toje pat dienoje, kuomet buvo nukirtas vyriausiu vadu, jisai mirė nuo širdies ligos.

Lapallies Presos Asociacija, netoli nuo Bordeaux, surengė nepaprastai iškilningą priėmimą Lietuvos reprezentantams; tuo laiku p. Milošas laikė pasakytą apie Lietuvą.

TURBUT, PAKILS ANGLEKASIŲ STREIKAS. PREZIDENTAS ILGAS LAIKAS TURIS ISBUTI LOVOJE.

Norima, kad butų pamaitytas priedermėse.

Washington, spal. 13.—Gydytojai paskelbė, jog prezidentas Wilsonas sveiksta ir jam nėra jokio pavojaus. Tešian jis negali apiešti tovo ilgam laikui, jei norima, kad jis pilnai pasveiktų.

Suprantama, singlamas prezidentas negali atlikti priedermių, surištų su svarbiais šalies reikalais. Čia kalbama, jog sergančio prezidento vietą laikinai turėtų užimti viešpatizentas. Taip, bet sakoma ir šalies konstitucijoje.

John L. Lewis, kuras taryba-se atstovavo anglekasių organizacijos United Mine Workers prezidentą, tuojaus iškelavo į Indianapolis, Pasakė, jog iš ten jis tuojaus paskelbės anglekasių streiką visose miškų anglių kasyklose.

Streikas turės prasidėti su lapkričio 1 d. Streikas turės pabusti apie 225,000 organizuotų darbininkų. Chicago. — Šiandie graūlus oras ir kiek šilčiau; rytoj gali but lietaus.

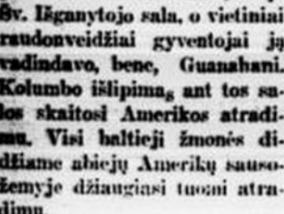
SPALIŲ 13, 1919 M.

"DRAUGAS"
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$3.00
Six Months \$2.00
Thursday's Edition \$2.00
Advertising rates on application
At NEWS-STANDS 2c A COPY

LIETUVU KATALIKU DIENRASTIS
"DRAUGAS"
Ela kasdien' skyrus nedidelius.
PRENUMERACIJOS KAINA:
Metams \$3.00
Pusmeti \$2.00

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Kolumbas.

Šiandien Amerikoje moky-
klose šventa, nes vakar, t. y.
12 spalį, suėjo 427 metai nuo
tos dienos, kaip Kristupas
Kolumbas išlipa iš laivo ant
salos, dabar vadinamos Walt-
lings Island. Keliasis tą salą
pavadino San Sa.ador, t. y.
Šv. Išganytojo sala, o vietiniai
raudonveidžiai gyventojai ją
vadindavo, bene, Guanahani.
Kolumbo išlipimą, ant tos sa-
los skaitosi Amerikos atradi-
ma. Visi baltieji žmonės di-
džiame abiejų Amerikų sauso-
žemėje džiaugiasi tuoni atradi-
mu.

Raudoniesiems seniems šio
krašto gyventojams tas atradi-
mas, yra pasinau dalintis.
Baltų žmonių atkeliavimas
jiems atnešė daug vargų ir ne-
laimei, bet drauge atgabeno ir
mokslą ir pavyzdį, kaip geriau
pasinaudoti savo žemės
turtais.

Raudonųjų skaičius Ameri-
koje, turbūt, sumažėjo nuo to
laiko, kaip baltveidžiai žmo-
nės ėmė čion plaukti. Bet tik-
rai negalima to tvirtinti, nes
nėra žinios, kaip tankiai tada
gyveno raudonieji žmonės A-
merikoje.

Beabejonės sumažėjo jų lai-
svė, kuomet baltieji atvyko.
Stipresni ir mokiniesni baltie-
ji atėmė gerias vietas, o
raudoniesiems prisėjo tenkin-
tis blogesniais.

Juodukams Amerikos atra-
dimas buvo gryna nelaimė.
Jie pirma gyvenė sau kaip
gyvūčiai Afrikoje. J Euro-
pą jų negabeno, nes ten vergi-
ja buvo uždrausta. Bet j A-
meriką beširdžiai lobia iesko-
tojai privežė didelės juodųjų
daugybės ir darė juos vergais.
Lineolų juodukai labiau
brangina už Kolumbą. Kolum-
bas, tiesa, nepadarė jiems nie-
ko bloga. Lineol'as juos pul-
liosavo iš vergijos.

Visas juodukų ir raudonųjų
nelaimes padarė baltųjų žmo-
nių godumas ir nedora širdis.
Kolumbas už taiti nieko ne-
kalta. Jo protas ir širdis bu-
vo pulinkę prie to, kad žmo-
nėms būtų naudos. Jos jis ir
padarė neapsakomai daug.
Paskui jį jo atrastuoju keliu
j Ameriką atvyko nesuskaito-
ma daugybė įvairiausių žmo-
nių iš Europos. Jie pastatė
miestas New York, Philadel-

phią, Baltimorę, Meksiką, Rio
de Janeyro ir nesuskaitomą
daugybę kitų. Baltieji žmonės
pačioje Amerikoje sudarė daug
didelių ir mažų viešpatijų. Jo-
se beveik visur žmonių gyven-
imas dažniausiai ėjo laisvės
takais.

Europai palengvėjo delto,
kad pertirštas žmonių susigrū-
dimas vietomis praretėjo. A-
merikai pasidarė naudos delto,
kad gyventojų skaičius padid-
ėjo daugiau negu šimteriopai.

Visas pasaulis pralobo del-
to, kad Kolumbas Ameriką
atrado. Pralobo Europa Ame-
rikos auksu, vaisiais ir iška-
samais daigtais. Pralobo Ame-
rika žmonėmis, mokslu ir tais
turtais, kuriuos, pirma ji my-
niojo nežinodama jų vertės, ne-
mokėdama ir negalėdama jų
pasimti.

Amerikos didumas ir nauda
parodo, kaip naudingas ir
kaip didelis buvo Kolumbo
radinys.

Kristupas Kolumbas buvo
giliai tikintis ir karštai tikė-
jimą pildantys katalikas žmo-
gus. Buvo sumanymas jį pri-
skaiyti prie šventųjų, bet kylo
užmetimas, kad jis vieną kart
negerai apsisėjęs su raudonai-
siais Amerikos gyventojais.
Kol tas užmetimas neišaiškin-
tas, tol Kolumbo pripažinimas
šventuoju neįvyks.

Suvenyto, Valstijos turėjo
keletą tautinių švenčių, bet ne-
šventė Kolumbo dienos, tik
sulyginamai seneni kongresas
tą šventę įvedė prašomas ka-
talių vyrų draugijos, vadi-
namos Knights of Columbus
(Kolumbo vyčiai.)

P. Michael Farbman
Latvijoje.

Ketvergo numaryje padavė-
me pranešimą iš Rygos. Ten
kalbama apie trijų jaunų res-
publikų: Latvijos, Lietuvos ir
Estonijos vargus. Minėtąjį
pranešimą prisiuntė žinomas
"Draugo" skaitytojas dien-
raščio Daily News bendradar-
bis iš Chicagos p. M. Farb-
man.

Jį pranešimus turime gerai
įtiklausti. Nors jis vie-
šai skelbiasi esąs tikrai vieno
didelio dienraščio korespon-
dentas, tačiau jis apseina lyg
žmogus, gavusis įgaliojimą
privengti politikai takus. Iš
gabių laikraštininkų lengviau-
sia yra padaryti tokius poli-
tikos taktų prirėngėjus. Laik-
raštininkams taipgi lengviau-
sia yra pridengti savo politi-
kų uždavinį laikraštininkams
įgintu noru, prieiti prie visų
žymnių asmenų ir išklausti
juos apie jų norus, žadantus
padaryti darbus ir jau padar-
ytuosius. P-nas Farbman ne-
sunkios kokios šalies politikai
jis prirėngia takus, bet ir be
pasakymo mes jaučiame, kad
jis tarnauja Amerikai.

Jo darbe, kaip paprastai, to-
kinose atsitikimose yra dve-
jopų daigtų. Amerikos diplo-
matija, sąjūdama jį j Pabal-
tijį, įsėkė taipgi prisitaikyti
kaikurių taisyklių. Išjūrė-
dami tad jį p. Farbmano ap-
ėjimus, paklausydami jį jo žo-
džius, galime atspėti tas tai-
sykles. Nors bespėdami gali-
me ir suklysti, bet ne ką veiks-
tame. Be to spėjimo galėtume
apsėiti, jei turėtume taip ar-
tymų santykių su p. Lausingu,
kad jo politikos paslaptis ga-
lėtume patirti iš jo paties. Bet
me, ty santykių neturime.

Antra dalis p. Farbmano
darbuose ir raštuose yra ta,
ką jis patira Lietuvoje ir Lat-
vijoje, ką jis prancė j Wash-
ingtoną, ir kuomi Suvenyto

Da kalbėta.
Apie Tris Karalius 1492
m. vieškeliu ėjo du vargšu
žmogu. Tai buvo tėvas ir su-
nus. Tėvas turėjo 41 metus, o
sūnus buvo šešiolikos. Sušalę
ir išalkę juodu troško pasilsė-
ti.
Pakelėjo baltavo didelės tri-
obos murai ir raudonavo sto-
gai. Tai buvo šv. Pranciškaus
vienuolynas vadinamas La
Itabida Ispanų žemėje.
Pailsę keleiviai priėjo prie
vartų ir patraukė varpelio vir-
vę. Varpelis suskambėjo vie-
nuolyno duris ir pasirodė au-
gštas stiprus vienuolis.
— Ką sakysite? užklauso jis.
— Brolieli pasigalėk. Štai
mano suns ką tik paėina.
Leisk jam pernaktoti pas jus.
Aš kaip nors pakvėčiu.
— Kas judu per vieni, kad
neįspaniškai gerai nemoka-
ta?
— Aš esmi Kristupas Kolum-
bas, o tas vaikinys mano vy-
riausias suns Diego. Aš gi-
miniu Šalė Genujos miesto Ita-
lijoje. Daug žemių apkeliavau
laivais, buvau pas augštas
žmones, mano viltys sugriuvo,
dabar nieko neturiu ir ne-
galėsiu atsilyginti aukomis už
suaus nakvynę.
— Iš ko es žinau, kad tiesą
kalbi?
— Nei nereik, kad tikėtum
manin, tik pasigalėk sunaus,
leisk jam pernaktoti, pasilsėti.
Taip besikalbant keleiviai
su vienuolyno vartų prižiūrė-
toju broliu, atsidarė sienoje
langelis, pasirodė protingas
kišo vienuolio veidas. Meilin-
ga širdis buvo matyti iš jo
stovėjį didelį akių. Brolis
stovėjo užpakaliu j langelį ir
nematė, kaip viršininkas jį
atsidarė. Tėvas Jonas, taip bu-
vo perdėtinio vardas, valandė-
le žiūrėjo j ateivių paskui ta-
rė:
— Broli, vesk svečius j kam-
barį, pavalgydyk. Tegu susi-
šildo ir pasili.

Netikėta Laimė.
Keleiviams pavalgius ir pa-
silėję, vienuolyno viršini-
kas pasikvietė juodu j savo
kambarejį. Jis buvo pamatęs

AMERIKOS ATRADIMAS.

juodu ateinant ir buvo paste-
bėjęs, kad vyresnysis keleivis
nėra paprastas pavargėlis. Mo-
kintas, daug visko matęs vie-
nuolis iš veido pažino, kad čia
ateina augšto proto ir stiprios
dvasios žmogus nežinia delko
tapęs vargšu. Tai-gi tėvas Jo-
nas norėjo patirti to vargo
priežastį, arba susėkti apsimė-
timą. Jei vargas būtų buvęs
netikras.

Kolumbas linksmai ėjo pas
vienuolyno viršininką ir jo
klauiamas atvirai pasisakė,
kad norys atrasti naują trumpą
vandenų kelią j Indijas,
kad pats tam tikslui prarado
visą turtą, kad dusyk kreipė-
si prie karaliaus meldamas
pagelbos, kad dvi karaliaus
paskirtos komisijos Salaman-
koje ir Šalė Grenados tą su-
manymą atmetė, kad jau nėra
vilties gauti pagelbos suma-
nymui Ispanijoje. Dar, gal,
Prancuzų karalius padės įvy-
kinti.

Pridėsimė nuo savęs, kad
Ispanijos karalius ir dvi komi-
sijos elgėsi taip, kaip jų vie-
toje būtų pasielgęs kiekvienas
kitas, protingas žmogus. Tada
Ispanija baigė karę su Mau-
rais, kurie per septynis šim-
tus metų buvo varginę nelai-
mingą šalį. Visus kylančius
Ispanijos turtus reikėjo suvar-
toti jos laisvei įgyti, ne su-
manymams, kurie gali įvykti,
o gali ir nepasisekti.

Be tėvas Jonas Perez buvo
patyręs, kad Maurai tapo j-
veikti pirm poros dienų, kad
dabar jau galima pasivesti
viešų turtų ir šitokio bandy-
mo tikslams. Be to, Kolumbas
atviriau kalbėjo su vienuoliu,
negu su karalium, komisijų na-
riais. Šių jis bijojo, kad nepa-
sisavintų jo išradimo, delto
neaiškiai išdėjo savo planus,
neįtikrino ir pagelbos negavo.
Supratus plano naudingumą
tėvas Jonas sakė Kolumbui
pasilikti vienuolyne. o pats
skubinosi keliauti j Santa Fe
netoli Grenados, kur buvo ka-
ralius su kariene.

Tos kelionės nauda buvo aiš-
ki. Karalienė iš savo dvarų pa-
skyrė Kolumbui 20 tukstančių
maravedų (to laiko pinigai),
kad jis galėtų priderančiai
prisiruošti ir savo sumanymų
pats išdėti karaliumi.

Kolumbas veikia sugrįžo pas
karalių. Šiuo kartu daug leng-
viau buvo gauti žmonių pri-
jautimo ir pagelbos. Kardino-
turinio sustatymas tą parodo.

Taja p. Farbmano atnešta
j Lietuvą Amerikos taisykle
jau persiėmė Lietuvos poli-
tikai. Tat aiškiai matyti iš
pasiau ofeijalio straipsnio,
kurį perspaudžime iš Kau-
niškės "Lietuvos".

Tai-gi Lietuvos politikoji
ropė netaip kepa, kaip
"Draugo" širdis norėtų. Pa-
baltijų respublikų sąjunga rei-
kalinga yra tik vienam tiks-
liui, butent, kad turėtų dau-
giau kariuomenės. Tai-gi, ma-
tomai, Amerikos diplomatija
busianėj pasaulio tvarką ne-
remia ant laisvės ir teisybės,
o ant militarizmo, prieš kurį
karinavome.

Jan rašėme, kad Lietuvai
dėtinį vieną Federaciją su
jūrininkais latviais, estais ir
suomiais yra daugiau nuosto-
lių negu mados. Amerikos
diplomacija, natomai, tą pa-
stebėjo ir tikėjosi, kad jos su-
manymai daugiausini pasi-
prėšins Lietuvos politikai. To-
del p. Farbmanas pirmiausiai
Lietuvoje ėmė darbuotis. Jam
pasisekė.

las Mendoza pritarė sumany-
mui. 17 balandžio tapo padary-
ta sutartis, kad tos žemės, ku-
rias Kolumbas atras koliau-
damas Ispanijos laivais, prigri-
lėtų prie Ispanų karalijos. Už
dvejų savaičių, t. y. 30 balan-
džio įvyko ir antra sutartis
tarp Kolumbo ir tarp Ispani-
jos. Kolumbo giminė turėjo
būti karaliaus vietininkais to-
se žemėse, kurias jis atras.

Kelionė.
Veikiai Kolumbas ėmė reng-
ti laivus. Jis gavo trig išviso.
Didysis dengtasis vadinosi
Santa-Maria. Ant jo Kolumbas
turėjo teisę laikyti savo vėli-
avą kaipo admirolas. Kita du
laivai buvo mažai ir nedengti.
Tai buvo Pinta ir Ninja.

Vidurvasaryje 1492 m. tie
laivai jau buvo prirėngti ilgai
pavojingai kelionei. Jie stovė-
jo uoste miesto Palos. Pusan-
tro šimto jureivių buvo nusam-
dyta keliauti drauge su Ko-
lumbu. 3 rugpjūčio, tą metų,
Kolumbas ir visi jo jureiviai,
atlikę išpažintį, priėmė Šv.
Kornelijų ir suėjo j laivus.
Miesto gyventojai lydėjo juos
meilingai, bet su rūpesčiu. Dar
niekas nebuvo bandęs tokios
kelionės.

Drausimė jureiviams labai
sekėsi. Rytų vėjas greitai nešė
juos j vakarus, bet didelių au-
drų nebuvo. Jie netrukę pra-
plaukė pro Konarų salas, pas-
kui leidosi skersai plataus o-
keano, prisilaikydami kompas-
o ir vadydamiesi tiesiog j vaka-
rus. 17 rugpjūčio rodėsi, kad
kompasas sugedo: jo rodyklė
mėtėsi j visas puses. Bet tai
buvo tik laikinai. Paskui kom-
pasas atsisaitė ir laivai galėjo
žinoti kur plaukia.

Pasakojama, kad jureiviai
pakėlė maištą. Tačiau nėra
tikros žinios ar tat įvyko. Ne-
abejotina, kad Kolumbas to ti-
kėjosi ir buvo prisirengęs prie-
to.

Amerikos atradimas.
11 spalį vakare jau saulei
nusileidus apie 10 valandą Ko-
lumbas, vakaruose išvydo žvie-
sų. Tai buvo sukurta ugnis.
Ji rodė, kad žemė netoli. Ant
rytojaus vienas jureivis iš lai-
vo Pinta antra valanda ryto
pamatė žemę. Ta pačia diena
prieš piet Kolumbo laivai pri-
plaukė prie salos.

Admirolas Kolumbas apsi-
rėngė savo gražiausiais rū-
bais, pasiėmė karaliaus vėli-
avą j vieną ranką ir kardą j ki-
tą. Prie vado j luotus susėdo
ir keletas kitų jureivių. Jie ir-
klais prisavarė prie kranto. Iš-
lipę pamatė nuogų žmonių vi-
sai raudona oda ir juodais
plaukais.

Kolumbas įsėigė Ispanijos
karaliaus vėliavą j žemę ir ap-
garsino, kad tas kraštas pri-
klauso Ispanijai. Paskui jis
padarydino kryžių. Sala tapo
pavadinta San Salvador, t. y.
Sventasis Išganytojas.

Vietiniai raudonieji gyven-
tojai vadinosi Arawak. Jie bu-
vo geru su Kolumbu ir jo
draugais. Pasirodė, kad toje že-
mėje yra auksas, brangiųjų retų
vaisių ir žiapi naudos.

Godumas savo daro. Marti-
nas Alonso Pinzon, su keliais
kitais jureiviais, įsėdė j laivą
Pinta, pabėgo nuo Kolumbo.
Jie tikėjosi pralobti neprigul-
mingai nuo jo. Bet pasisukinė-
jė kolį laiką apsiėmė gavo
grįžti.

Pats Kolumbas pastatė tvirt-
tovelę, puliko mažį įgulį ir su
Ninja iškelavo apširėti kitų
salų. Didžioju laivu Santa
Marija negalėjo pasinaudoti,
nes tas nuskeno.

Apvažiavęs kitas salas Ko-
lumbas daug naudos matė, bet

rado, kad jų gyventojai toli
nebuvo taip geri, kaip Arawa-
kai. Sugrįkęs dar vieną šird-
perš turėjo rado tvirtovėję
sunaikintą, o paliktų joje
draugų lavonus apdegusius.
Tyrinėjimas parodė, kad salos
gyventojai iš tolymesnio kraš-
to užpuolė tvirtovę, jos sargus
išžudė ją sudegino. Vietiniai
gyventojai tam nesipriešino,
gal, ir padėjo.

Pavasaryje, 1493 m. Kolum-
bas sugrįžo j Palos, parsivež-
damas auksą, vaisių ir raudon-
veidžių žmonių. Džiaugsmas
Ispanijoje buvo neapsakomas.
Kolumbo garbė skambėjo: či-
sur. Norinčių valiuoti j "In-
dijas" buvo daugybės. Paba-
lgoj rugpjūčio, 1493 m., Kolumbas
grįžo j San Salvador su tri-
mis dideliais ir trylika mažų
laivų su 1,500 žmoniu.

Nuo to laiko prasidėjo Eu-
ropos žmonių kelionės j Ameri-
ką. Kolumbui prisėjo visko
perleisti. Žmonių apskustas jis
pateko j kalėjimą ir tapo ge-
ležiniais rėžiais apkaltas.
Vėliau tapo išteisintas ir pa-
leistas. Jis mirė Ispanijos mie-
ste Valladolid 20 gegužio, 1506
metais. Jo garbė neišnyks am-
žinai. Tarp didžiausių pasaulio
atradajų Kolumbas turi
vieną iš žymiausių vietų.

Jis kol gyvas tikėjo, kad
jis atrado Kynų ir Indijos pa-
kraščius. Bet ištiesy jė buvo
atradęs tik salas ties centrale
Amerika. Tai buvo tik pusiau-
kelė iki Indijai. Jam mirus
kitas jureivis Amerigo Vespuc-
ci atrado patį didįjį sausžemę
ir jį pavadino savo vardu
Amerika.

Didžiū radinių pradžia tan-
kiausiai buvo maža. Didžiųjų
atradajų darbai buvo menki
sulyginant su tuo, ką padaro
vėlesni ir menkesni pranakė-
jai.

Kolumbas yra didis tuomi,
kad jis atrado kelią j Ameri-
ką. Jo pravestuoju keliu eida-
mi ir Amerigo Vespucci ir
Vasco de Gama atrado žemių
daugiau už jį, bet negali su-
lygti su juomi nuopelnų dau-
gumu.

Moksle ir pasaulio pirmy-
neigoje žmonių vertė nematuo-
jama tuoni kas regiau.

V. TARYBA.

Valstybės Tarybos narių pri-
vatiniai pasitarimai.
Rugpjūčio 25 d., š. m., 10 val.
ryto prasidėjo privatiniai Lie-
tuvos Valstybės Tarybos narių
pasitarimai. Nemažai yra at-
vykusių iš tolimesnių provincij-
os vietų, j kurias Valstybės
Tarybos Seniunų Sveigos nu-
tarimu Valstybės Tarybos na-
riai buvo išvėžioję daryti poli-
tikos pranešimų sąryšį su
vidaus paskolos realizavimu.

Pasitarimuose dalyvauja šie
Lietuvos Valstybės Tarybos
nariai: Lietuvos Valstybės Ta-
rybos Prezidiumas—St. Šilins-
kas, kun. dek. J. Staugaitis, V.
Petrušis, veter. gydyt. J. Jaki-
navičius; Lietuvos Valstybės
Tarybos nariai dalyvaujantieji
Ministerių Kabinete—Teisin-
gumo Ministeris J. Norėika,
Zemės, Ūkio ir Valstybės Tur-
ty Ministeris A. Stulginskis,
Susisiekimo Ministeris V. Car-
neckis, Ministeris be portfelio
J. Šernas ir Lietuvos Valstybės
Tarybos nariai: D-ras J. Alek-
sa, S. Banaitis, L. Brokas,
Gimnazijos Direktorius P. Do-
vidaitis, D-ras S. Draugelis,
M. Ivanuskas, J. Kovduvas,
D. Malinauskas, kun. dek. V.
Maironas, kun. kan. K. Saulys,
D-ras J. Saulys ir J. Valokai-
tis.

Rugpjūčio 25 d., 7 val. vak-
sius dalyvavusius Lietuvos
Valstybės Tarybos narius pri-
vatiniame pasitarime Valsty-
bės Prezidentas p-nas A. Smeto-
na pasikvietė pas save.
Gyvas Lietuvos Valstybės
Tarybos narių pasikalbėjimas
su p-nu Valstybės Prezidentu
apie Valstybės reikalus užtru-
ko iki vėlyvo vakaro.
Rugpjūčio 26 d. įvyko šie du
pasitarimai: prieš piet nuo 10
val. iki 2 val., dalyvaujant Vy-
riausijam karu vadui ir po
piet, nuo 4½ iki 11 val. vakaro,
dalyvaujant Ministeriui Pirmi-
ninkui p. M. Šleževičiui, bei Vi-
daus Reikalų Ministeriui p. P.
Leonui.
Rugpjūčio 27 d. Lietuvos
Valstybės Tarybos narių pasi-
tarimas, dalyvaujant Vidaus
Reikalų Ministeriui, prasidėjo
11 val. ryto.
Rugpjūčio 27 d. įvyko ir va-
karinis L. V. T. narių privati-
nis pasitarimas, dalyvaujant
Valstybės Kontrolės Valdyto-
jui. Pasitarime dalyvavo ir tik
ką atvykęs iš Paryžiaus Lietu-
vos Delegacijos Taikos Konfe-
rencijoje vice-pirmininkas, V.
T. narys Martynas Yčas.
Rugpjūčio 28 d. privatiunį
V. T. narių pasitarimų nebu-
vo. Po trijų posėdžiavimo die-
nių padaryta vienos dienos per-
trauka.
Kitas L. V. T. privatinis pa-
sitarimas įvyks rugpjūčio 29 d.
Bus išklaudyta Lietuvos Dele-
gacijos Taikos Konferencijos
Pirmininko V. T. nario prof. A.
Valdemuro ir tosios delegaci-
jos vice-pirmininko L. V. T.
nario M. Yčo pranešimų.

Pasitarimų dienotvarkė yra ši:
1. Lietuvos Valstybės Tary-
bos Prezidiumo pranešimas
apie bendrą Lietuvos politikos
padėtį.
2. Atakų Lietuvos Valsty-
bės Tarybos narių pranešimai
ir diskusijos.
3. Pranešimai: a) Vyriausio-
jo Karo Vado; b) Ministerių
Kabineto atstovų; c) Valsty-
bės Kontrolės Valdytojo.
4. Iš pranešimų ir diskusijų
plaukiančių klausimų bei su-
manymų svarstymas.
a) Ministerių Reforma, jų
skaičinius sumažinimas ir jų
likvidacijos būdas; b) Valsty-
bės Revizijos Komisijos ypa-
tingomis teisėmis įstatymo ke-
liu sudarymas; c) Nuolatinis
Valstybės Tarybos Biudžeto
Komisijos sudarymas.
5. Lietuvos Valstybės Tary-
bos plenumo klausimas.

LIETUVOS VALSTYBĖS
TARYBOS NARIŲ
AREŠTAL.
Lietuvos Valstybės Tarybos
narys kun. dek. V. Maironas,
kurs laivo lenkų okupantų areš-
tuotas Pivašiuose—jau išsi-
vėdavo ir dalyvauja Valstybės
Tarybos narių privatiniuose
pasitarimuose. Kitas Lietuvos
Valstybės Tarybos narys, ku-
rio nepaliečiamybės teisę su-
laužė lenkai okupantai, yra Pi-
vašiuų klebonas, kun. A. Pet-
rušis. Valstybės Tarybos narys
kun. A. Petrušis areštuotas Pi-
vašiuose rugpjūčio 18 d., š.
m. ir laikomas lenkų okupantų
kaipo įkaitas.

"Lietuva," Kaunas.
PASTO SUTARTIS.
"Le Demokrat" praneša iš
Stockholmo:
"Tarpt. Lietuvos, Lietuvos,
Danų ir Švedų sudaryta pašto
konvencija, kuri laidoja pašto
susisiekimą tarp šitų žemų.

"Lietuva," Kaunas.
PIRKITE KARŠ TAUPY-
MO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

Lietuviai Amerikoje.

ROSELAND, ILL.

Nedėlioje, spalio 5 d. L. R. K. rėmėjai buvo surengę vakarėlį su užkandžiais ir programą. Kleb. kun. P. Lapelis atidarė vakarėlį su trumpa prkalbėle, perstatydamas gerb. Dr. Rutkauską, kuris gana smulkiai išdėstė R. K. dr. jos tikslą, ragindamas visus rašyties prie tos draugijos. Po jam kalbėjo J. J. Stoukas, kuris pasakojo apie Lietuvos praeitį ir dabartinį padėjimą. Vakarėlio tikslas buvo, kad supažindinti mūsų žmones su dabartiniu tėvynės padėjimu ir gauti daugiau narių-rėmėjų L. R. Kryžiai. Tikiu, kad roselandiečiai lietuviai nepasilikus nuo kitų kolonijų. Dabar jau mūsų skyrius turi virš šimto narių-rėmėjų. Draubūžių ir-gi turi sunkius keletą skyrių, kurias ne traukus pasisusime Centru. Bet to dar mažai. Ar-gi tik šimtas gerasirdžių lietuvų rasti mūsų kolonijoje. Turėtų būti penkis sykius daugiau.

Tat roselandiečiai! Šiandie yra šaukiamas L. R. Kryžius rėmėjų skyrio susirinkimas parapijos svetainėje. Atsilankykite visi ir patarptit šelpėjais mūsų brolių tėvynėje.

J. B.—II.

OMAHA, NEBR.

Spalio 5 d. parapijinį sve-tainėį L. Raud. Kryžius rė-mėjų skyrius surengė parodą, kurioje buvo ant trijų ilgų sta-ljų sudėti vietos L. R. K. rem. skyr. surinktieji ir surinktieji draubūžiai, maistas blešinėse ir pačių lietuvų ir lietuvaičių sumestieji svėderiai ir autės.

Sve-tainė buvo nepaprastai išpuošta, nes į šią parodą keti-no pributi miesto majoras, E. P. Smith, Amerikos Raudonojo Kryžiaus, Omahos skyriaus pirmininkas, W. B. Taylor, ir L. K. narė, p-lė M. Tobin. Bet iš-priešasties dar neseniai įvyk-sių riaušių, minėti asmenys ne-pribuvo. Tai vietos klebonas, gerb. kun. J. Olechnavičius, at-daręs parodą, trumpoj, bet aiš-kiuoj, kalboje paaiškino vietos rėmėjų skyriaus nuveiktus dar-bus ir paragina susirinkusius paaukoti del Lietuvos labo. Au-ky tapo surinkta \$50.74, už ku-rias bus nupirkti draubūžiai ir dar šią savaitę visi daigtai ir maistas blešinėse bus sudėti į skrynius ir išsiųsti į Centrą. Užhaigiant parodą, vietos L. R. K. rėmėjų skyriaus pirminin-kė, ponis Olechnavičius, pri-rodė skirtingą tarp pašelpinių draugijų ir L. R. K. rėmėjų, paaiškindama, kad L. R. K. rė-mėjai dirba gailėstingumo ir artimo meilės darbu, kad rėmė-jai ne žodžiais, bet darbais tė-vynės uovė išreiškia ir para-gino prisirašyti prie L. R. K. rėmėjų. Šis paraginimas nebu-vo veltui, nes daugumas prisirašė.

Su tuo paroda ir užsibaigė. I. P.

SCRANTON, PA.

Atsiunčiu iškarvą iš laikra-čio, kur antgalvis "Priest charged etc." tai yra Juozapas Jasinskas, bambizas, lietuvų įpėdinis bambizo Miekevičiaus. Lietuviai bambiziniai šį pav-sarį atsidavė globališkai neza-ležno vyskupo Hodur'o. Todėl paminėta "Polish independent priest," o tikrai tas atsitiko su lietuvų bambizu.

Prieš tris savaites mergina iš Canonsburg apskundė alder-manui Thomas bambizą J. Ja-

sinską, kuris pirmiau gyresi: baigęs Petrogrado Dv. Akade-miją, buvęs Šiaulių džiakonu, kanaaninku—už vaiką. Prisi-pažino jo tėvu esąs, sutiko mo-kėti mėnesiui \$50.00 iki 16 me-tų vaikui. P-as Technanski pa-skolino bambizui \$200.00 trump-am laikui. Aldermanas Thom-as buvo melstas, kad reporteriams apie dalyką nesyktytų.

Po trijų savačių p-nas Tech-manski, negaudamas savo pin-gų, apskundė bambizą pas alder-maną Kochles už pinigų iš-silyginą.

St. Maslowski čia paminėtas, tai lenkų presbiteris ministeris, priešas lenkų nezalečių. Jis parašė laišką merginos tė-vams; jis man telefonavo apie bambizo nemalonumus pas alder-maną Thomas, Stebėtinai, Rev. Maslowski čia su maniu prieš bambizus, tai parodė jau nekartą. Toliau kalba iš-karpu.

Dar galite nebijoti skelbti doras katalikystės priešų. At-sako "Scrantonian" ir aš.

Nedorybes priešų, bus auada katalikystės priešų. Pas atka-lunus nėra doros ir negali būti. Atskala veda į dangų, bet ne į tokį, kur Dievas, meilė, ramybė. Jų dangus turi būti kitoks.

Kun. J. Kuras.
Redakcijos prirašas: Kun. Julijonas Jasinskas yra šiau-liuose kaip buvęs ir nicko bendra neturi su Scanton'o nezalečianku.

ROCKFORD, ILL.

L. R. Kryž. rėmėjų skyrio veikimo.

Nemažai jau laiko praslinko, o apie L. R. Kryžius rėmėjų skyrio veikimą iš mūsų kolonijos nieko nėra visuomenei praneš-ta. Turiu pažymėti, kad mūsų L. R. K. rėmėjų skyrius gana gražiai veikia. Jau pasiuntėm vieną didelę dėžę draubūžių. Au-ky tam pašiam tikslui rockfor-diečiai sudėjo apie 50 dol.

Zemiam paduodu pavardes aukotojų:

Po 1 dol.: J. Valantukevičius, A. Domeika, K. Gelaižis, V. Gedgaudas, F. Pauzevičius, E. Noreikienė, P. Petrenas, J. Ju-sevičius, P. Budvidas, P. Raz-gailius, A. Šeikauskas, F. Doe-kienė, F. Radevičiukė, M. Ram-manaukiūtė, M. Žebrauskiūtė, M. Ulincekas, J. Virbickis, J. Saragė, M. Taniuskė, D. Matas, P. Kriškėnuas, P. Lipėis, L. Misliunienė, P. Bendiktas, V. Salimius, V. Grabianskas, K. Žilėvičius, M. Jovarauskas, K. Bičiūnas, T. Beleckis, M. Bube-lis, P. Vaivada, S. Šimauskas, K. Rogauskas, M. Seputis, P. Bartkus, T. Turauskis, J. Val-niūnis, J. Norkus, J. Visockis, J. Leita, L. Staškunas, F. Jo-mantas, J. Kaušius, M. Liut-kauskas, T. Lipėius, J. Tupike-vičius, M. Spickauskas, M. Sa-kalauskas, P. Steponaitis.

Į šio nūtyti, jog rockfordie-čiai darbuojasi del tėvynės la-bo.

Neuileiskim rankų ir toliau. Aukokime kas ką galime. Au-kas galima atnešti po šiuo ad-resu: 429 Island ave. pas J. Ju-sevičių, nes komitetai negali apėpti visų vietų.

Dar kartą kviečiu visus rock-fordiečius prie darbo, nes mu-sų tėvynė šaukiausi prie mūsų. Jos balgų turime išgirsti. Dirb-kim visi iš vieno.

L. R. K. Rėm. Sk. Komitetas,

WAUKEGAN, ILL.

Spalio 3 d. draugija Sv. Bal-tramejiaus laukė paprastų susi-rinkimų. Sekretarant dr. Jos

AR INFLUENZA SUGRIŽ.

Gal buti, kad influenza ir sugriž, bet negalima užvirtinti, kad atsinaujins šiais metais influenzos epidemija.

Išrodo, kad jeigu ir atsinau-jintų, nebūs taip aštri, kaip kad buvo praicitą žiemą.

Miesto viršininkai, valstijų ir miestų sveikatai, bordai tu-rėtų būti prisirengę, jeigu ji atsikartotų.

Influenza plačiasi tiesiu ir netiesiu keliu.

Dar nėra tikrai žinoma, ar toš ligos bakterijos yra atsk-dirtos ar atrastos ir delto dar nėra kito tikro vaisto, kaip tik užlaikymas aštrių sanita-rijos reguly ir vengiant susi-eiti su ypatomis, sergančiomis taja liga.

Artimas ryšis tarp influen-zos ir kas kart didėjančių mir-čių skaičius nuo plaučių už-degimo prieš 1918 m. yra na-tonas.

Dabar yra tikima, kad ta li-ga jau buvo gana daug prasi-platinus po visą šalį, kol buvo atrasta, kad ji yra epidemija. Šis nepasisekimas ją pažinti gali būti delto, kad visi tuo laiku buvo užsinteresavę kare.

Vairminėti faktai yra su-rinkti Suvienyty Valstijų Svei-katos Biuro po ištyrinėjimo influenzos, kuri siautė per 1918-19 m. kiekvienoje valsti-joje ir net kitose šalyse.

Nei vienas iš Biuro ekspertų netvirtina, kad ta liga neatsi-kartuos ir delto reikia kiek-vienam prisirengti ją sutikti.

Kada influenzos epidemija pirmą sykį pasirodė, žmonėms buvo, kad tai nauja liga, at-vežta iš užmario. Bet tyrinėj-i-mas, parodė, kad prieš trejus ir ketverius metus žmonės labai mirdavo nuo plaučių už-degimo. Raportai Suvienyty Valstijų Sveikatos Biuro už sausio mėn., 1916 m., rodo, kad influenza veikė 22 valsti-jose, apimdama beveik visus dalis Suvienyty Valstijų.

Pavasaryje 1918 m. mirtin-gumas žmonijai nuo plaučių už-degimo žymiai padidėjo.

Ta, atsitikimas buvo tikru ženklui ir pradžia influenzos epidemijos, kuri siautė per vis-šį rudenį 1918 metų.

Nors dar nėra žinoma, koks mikrobas yra priežastimi in-fluenzos, bet tikrai žinoma, kad ji lengvai plečiasi nuo vie-no žmogaus ant kito. Ir ne vien sergantioji gali kitus užkrėsti, bet ir tie, kurie tos ligos ne-turi gali ją išnešioti.

Atrodo, kad mes galime fi-letis influenzos atsikartojimui ir todėl reikia kiekvienam prisirengti ją sulaukyti nuo plė-timos.

Neturėtų būti tokio vargo ir kentėjimo, kuris buvo pračią rudenį. Ypatų, kuri apserga reikia tuojau atsikirti nuo ki-ty. Kartais atrodo, kad tikrai menkas "Saltis". Peoria, Ill. neseniai buvo išsiplėtus liga, kurių skaitė už "vasarines slogas", bet tirinėjimui paro-dė, kad tai buvo influenza. Pa-tyrimas parodė, kad tokios

reikalus, pirmindukas pranešė, kad reikalinga ištarti viešą pa-dėka visiems tiems, kurie pa-rėmė mūs draugiją laike ap-vaikšiojimo 25 metų sukaktu-vių, kt. gerb. vietiniai Melbourn, kun. J. Klorius, už prakalbę ir pri-lankymą, taip pat prof. kun. Pr. Burini už apdankymų wan-keganiečių ir už gražių prakal-bų ir visoms Waukegano drau-gijoms, kurias čia dalyvumų tame apvaikšiojime.

Draugija Sv. Baltramejiaus apart pinigiskos naudos, gavo didelį skaitly parą.

menkos "slogos" yra pamatai liaurių ligų. Ir gavus slogas reikia nuo jų atsikratyti kaip galima greičiau.

Geriausias budas išvengti negeistinos influenzos, tai yra būti pasirėngusim, ir dabar tai daryti yra geriausias lai-kas.

KNYGŲ NAUDA.

Beveik kiekviename mieste Suvienytyose Valstijose galima rasti knygynus. Jie yra valdžios įstaigos ir visi, neišky-riant amžiaus nei lyties, gali jais naudotis veltui. Bet ne- visi žmonės jais naudojasi.

Kiekviename didesniame kny-gyne įvedami departamentai, kur galima rasti knygų visose kalbose. Tarp jų yra ir lietuvų kalboje. Kurie knygynai to dar nepadarė, stengiasi daryti ir yra villies, kad kiekvian-me mieste bus galima gauti pasiskaityti knygų visose kal-bose.

Dabar knygynuose galima rasti įvairių knygų, laikra-čių beveik visose kalbose, ir angly kalboje, kurios taip len-gvai parašytos, kad žmogus mokantis ir mažai angliškai skaityti gali lengvai suprasti. Galima gauti knygų apie vi-sokius amatus, kurie pagelbsti žmogui įgyti geresnį darbą ir gauti didesnę algą; knygų a-pie daržus, auginimą, viktų, apie virimą, siuvimą, kad pa-gelbėti jam ir jo žmonai, kaip pergalėti pragyvenimo bran-gumų; knygų apie Amerikos valdžią ir gyvenimo reikalavi-mus, kad pagelbėti jam tapti geru piliečiu. Ši knygas, ku-rias galima gauti visuose kny-gynuose. Visi ateiviai yra ra-ginami jomis naudotis.

Zmogus gali turėti ir pirmas poperas, dirbti kasdieną ir leist savo vaikus reguliariškai į mokyklą, o gal ir pats lanky-ti mokyklą vakarais, visvien-tam būtų sunku kovoti su pra-gyvenimu ir įsigijimu savų namų svetimoje žemėje. Kny-gos jam daug pagelbsti. Ir tik knygynuose tegalima rasti ty knygų. Kad įsiskolinti kny-gų, reikia išpildyti blanką, ant kurios pasidėti knyga švariai užlaikyti ir sugrąžinti paskirtu laiku, net nereikia nei to, nes galima toms knygynams maudotis knygynų skaityklose.

Knygynuose visuomet yra ypata, kuri pasirėngus atsaky-ti į visokius klausimus. Nevi-suomet galima surasti knygą, kurios norima, todėl niekad nereikia bijoti pasiklausti.

Karės laiku Amerikos Kny-gynų Sąjūdis pristatydavo stovyklose ir ligonbuviuose tūkstančius knygų įvairiose kalbose ir lengvoje angly kal-boje, ypač svetimtaučiams. Dauguma karėvių neįauzdavo nuobodumo turėdami knygų savo kalboje. Knygynai Suvi-enytyose Valstijose tą patį siu-lo visiems ir visi turėtų ta-proga naudotis.

Taigi Sv. Baltramejiaus draugijoms turin širdingų nei.

J. M.

AM. L. R.-K. FEDERACIJOS VALDYBOS ADRESAI.

Kun. J. J. Jakaitis, preziden-tas, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Kun. Pr. Bačys, vice-prezi-dentas, 2634 W. 67th St., Chicago, Ill.

J. Mockus, izdininkas, 1301 So. 50th Ct., Cicero, Ill.

Kun. F. Kemėsis, sekreto-rius, 381 Westminster ave., Detroit, Mich.

REIKALAUJA

Reikalavimas 25 merginose dirbti fabrike \$14 į savaitę pridėdai nuo štu-kio dirbant nuo \$16 iki \$20 į savaitę ir po 2 mėnesių darbo "bonus".

AMER. INSOLATED WIRE & CABLE CO.
954 W. 21st Str.

REIKALINGI.

5 kriaušėlių dirbti prie koto. Gera vieta tokiems kurie supranta visa darbo. Atsiskaitė.

J. Kazakis, 3102 N. Halsted St., 2-ros lubos, kambaris No. 1

REIKALINGOS.

Merginose ir moteris prie suravimo "Clippings" darbas pastovus, užmo-kėtis gera. Atsiskaitė:

B. COHEN & SONS.
1100 W. 22-nd Str. 4 floor.

Reikalavimas Lietuvaite mergina dirbti ofise. Atsiskaitė.

Dr. Gen. M. Glaser.
2149 So. Morgan Gate.

PAIESKOJIMAI.

Paieskau savo vyro Jono Reimolo, poimėnis iš Kuno Gubernijos Ra-scinio Pavieto Tytuvos miestelio, pasukitais laikais gyveno Pannic, N. J. Labai norėčiau žinoti kur jis dabar gyvena. Jis pats arba kas apie jį žino-tote praneškite sekantį adresą:

K. Reimalinco,
3028 Cornelia Ave. Chicago, Ill.

VARGONINKAS.

Paieskau vietos už vargonininką. Mūsų Dabartinį ir pasaulinį ra-porantą gerai. Darbais. Atsiskaitė.

"Branco" Administracija.
1800 W. 40th St. Chicago, Ill. (K. A.)

ANT PARDAVIMO.

Namas ant pardavimo 2½ metų senumo ant 2 pozycijomis po 4 kam-barus. Kaina \$2,400, galima gauti mortgage ant \$1,500. Atsiskaitė.

4115 S. Rockwell Str.

Ant pardavimo namas su 9 pėdų baizmentu, vana, gaus ir gatra iš-palata ant 4-tojos ir Mozart Str. At-siskaitit pas savininką:

T. Hovack,
5122 S. Turner Ave.

Parduoda labai pigiai aukštesnis metas 2 kėdės stogas ir kameros. Žel-gų kam reikalinga nedidytį atsiskait-iti.

3241 Auburn Ave.
2-ojos lubos iš užpakalio.

Parduoda ant greitųjų automobilių (Hoyne car) 2 pedims. Kaina tik \$400.00. Kam reikalinga automobiliai atsiskaitite šiuo adresu:

4612-48 So. Western Ave. Chicago.
Tel. McKinley 4281

Ant pardavimo 2 namai ir lotas, taip-pat ir rakandai. Savininkas kraustosi iš miesto ant tikis. Atsiskaitė.

218 W. 107 Place Chicago, Ill.

GEROS ŽINIOS.

Michigan'o Valstijoje viskas ši-met gerai uždėjo. Senius mūsų yra daugybė solų. Pasau nukritusį vaisių tiekias neimdavo nuo žemes, bet dabar kuomet nėra alaus tai visus vaisius surenka ir iš jų da-ruo įvairius gerimus. Nekurie Lie-tuviai pažėmė už vienus uobolius po \$300 ir daugiau.

Kurie manote pirkti žemes pa-siskalbėkite pirmiau su manim, aš busiu Chicagoj šį mėnesį sek-ančioje dienoje ir vietoje: pas J. Bernota, 663 W. 14 Place, pėtny-čioj spalio 17, Naujienose, 1739 S. Halsted Str. Subatoj spalio 18, J. Mirona, 4904 So. 49 Ave., Cie-ro, Ill. spalio 16 ir 19.

Su pagarba
M. Valenciū,
P. O. Box 96,
Hart, Mich.

Gavo 117 Kiaušinių Vietoje 3

Sako vienas žmogus

Kiekvienas pakūtytų anglijos lais-tuvaliai savo pinigais ant kiaušinių. Dėm-tikiškai tokiems tapo įrašas kurį praverė vienas draugas dirbti. Tai tokiems va-dina "More Eggs". Įvedėte savo viltuos "More Eggs" o suvaidėte iš viltuos įrašo. Mūsų mėsos, mėsos viltuos už \$1.00 "More Eggs", suvaidėte savo pinigais ant kiaušinių. Mūsų mėsos, mėsos viltuos už \$1.00 "More Eggs", suvaidėte savo pinigais ant kiaušinių. Mūsų mėsos, mėsos viltuos už \$1.00 "More Eggs", suvaidėte savo pinigais ant kiaušinių.

Mokinkis Kraudystės.

Mes mokiname kirpti, siuti ir vi-sas kraudystės darbus. Norint da-gian informacijų kreiptis:

J. RAZGAITIS,
3103 S. Halsted Str.
2-ros lubos, kambaris No. 1.

SERGĖKITE SAVO AKIS.

Smetanos garsi pritaikinti akiniai bus palyginami del Jūsų akių. Kuo-ti ta kenti su galvos skau-žėjimu, kuo-ti raudos laisai į kru-vgi, kuo-ti skaitai su svori ar ra-šai, tai kuo-ti yra šaukimas, kad reikia Jums akinių. Jums 15 metų patirimas priduos Jums geriausius patarimus už priimaną kainą net taip žemai net ir \$2.00.

JOHN SMETANA
Akinių Specialistas
1801 S. Ashland Av. Chicago
Kampanas sutatinkamas dvi-tyl. Kampan 10-tos gatvės.
2-ojos lubos virš Platt'o aptikos.
Kambaris 14, 15, 16, 17 ir 18
Trenytilis į mano parą.
Valandos: nuo 7 val. šlyto iki 9 val. vakaro. Penedėliais, Sebro-domis ir Pėtnyčiomis.

ANT PARDAVIMO.

Namas ant pardavimo 2½ metų senumo ant 2 pozycijomis po 4 kam-barus. Kaina \$2,400, galima gauti mortgage ant \$1,500. Atsiskaitė.

4115 S. Rockwell Str.

Ant pardavimo namas su 9 pėdų baizmentu, vana, gaus ir gatra iš-palata ant 4-tojos ir Mozart Str. At-siskaitit pas savininką:

T. Hovack,
5122 S. Turner Ave.

Parduoda labai pigiai aukštesnis metas 2 kėdės stogas ir kameros. Žel-gų kam reikalinga nedidytį atsiskait-iti.

3241 Auburn Ave.
2-ojos lubos iš užpakalio.

Parduoda ant greitųjų automobilių (Hoyne car) 2 pedims. Kaina tik \$400.00. Kam reikalinga automobiliai atsiskaitite šiuo adresu:

4612-48 So. Western Ave. Chicago.
Tel. McKinley 4281

Ant pardavimo 2 namai ir lotas, taip-pat ir rakandai. Savininkas kraustosi iš miesto ant tikis. Atsiskaitė.

218 W. 107 Place Chicago, Ill.

DR. J. SHINGLMAN

Šalys po 1229 S. 49 Ave. dabar per-būdamas savo ofisą po atn.

4930 W. 13 Str., Cicero.

REHABILITACIJA IR REKALAUJAMU SPECIALISTAS.

ATYVIAI nuo 9 iki 12 šlyto, nuo 2 iki 5 po pietų, nuo 7 iki 9 vakaro.
Kaina \$2 ofise, \$3 namuose. Chicagoj \$1.00 extra už mylia.

Telefonas reabilitacijos ofise 2656
Ofise Cicero 43

PRANESIMAS.

DR. I. E. MAKARAS
Lietuvis Gydytojas ir Chirur-gas Perkele savo ofisa iš
1741 W. 47 Str.
j mirusio Dr. D. J. Gočiaus ofisa Roselande
Praktikuoja tarpe Lietuvių siame mieste ir apielinkej.
Ofisa 10900 S. Michigan Ave.
Valandos nuo:
9 iki 12 išryto
2 iki 4 popietų
7 iki 9 vakare
Telefonas Pullman 342
Residencija 4515 S. Wood Str.
Tel Yards 723

S. D. LACHAWICZ

Lietuvų Graborius patarnauja laidojime ko pigiausia. Reikale išėdėti atsiskaiti, o mano darbu būnute užgandinti.

2314 W. 23 PL.
Chicago, Ill.
Tel. Canal 2199.

Dr. A. BURKE
(Lietuvis)
418 W. Market Str.
Pottsville, Penna.
Su viltuos ligoms prima nuo
Nuo 5 iki 10 val. ryto
Nuo 1 iki 3 val. po pietų
Nuo 6 iki 8 val. vakaro.

DR. LEO AWOTIN
Gydytojas, Chirurgas,
Akademiškas.
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviški, lenkiškai ir rusiškai.
Valandos: 10 — 12 ryto; 2 — 3 vakaro
Tel. Canal 4831

Uždarė!
\$35 iki \$50
į savaitę

Kirpėjai ir kirpėnai yra reikšma-jami visuomėi, jie turi trumpas va-landas ir lengva darba.
Mes galime jus išmokyti šio darbo į truspa laika dienomis ar vakarais, už maža kaina. Specialis skyrius mokymo ant stovamu Power maš-y.

MASTER SCHOOL,
J. F. Kamickis, Pordinas
190 N. State Str.
Kamp. Lake Cat. 4 lubos

Telefonas Pullman 60
DR. W. A. MAJOR
GYSTYMAS IR
CHIRURGAS
Ofisa 1119 Michigan Ave.
Adyros 8:30 iki 9 šlyto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakaro.
Nedėliomis nuo 10 iki 11 šlyto

Tel. Drovers 7040
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą
4713 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tes Gatvės

Telefonas CANAL 89
Dr. C. K. KLAUGA
DENTISTAS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Valandos: 9-12 ryto ir 2-9 vakaro.

Dr. S. Naikelis
GYSTYMAS IR CHIRURGAS
6713 So. Ashland Ave.
Phone Drovers 7023
Cicero Office
4947 W. 14-th St.
Phone Cicero 33
Residencija 2326 W. 66-th St.
Phone Prospect 2221

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS SVENTES.

Pirmadienis, spalio 13 d.
Sv. Edvardas, kar.
Antradienis, spalio 14 d.
Sv. Kalikstas, pop.

PATYS ŽMONES TURI VALDYTI GATVEKARIUS.

Taip sako miesto majoras.

Praeitam miesto tarybos specialiam susirinkimui majoras Thompson pranešė, jog Chicago gatvekarių klausimėnėra kitokio išėjimo, kaip tik patiems žmonėms paimti gatvekarius ir juos valdyti. Sakė, jei kompanija savo gatvekarius ir gatvekarių visas nuosavybes taip daug brangina, gali ji susikrauti visas savo daiktus ir eiti šalin iš miesto gatvių. Miestas pasirūpins įsteigti naujas susisiekimui priemones.

Turi but 5 centai.

Miesto advokatai irgi buvo susirinkime. Jie pranešė apie gatvekarių klausimą teismuose.

Advokatas Ettelson pažymėjo, jog akmuo ant akmens nepastovės, kol nebus sugrąžinta še. už važinėjimą gatvekariams.

Jis pasakė, jog specialus miesto advokatas tuojaus iškeltų Springfielddan ir tenai pasidarys sugrąžinti 5 centus, kol 7c. klausimą galutinai išryš augščiaušias valdijos teismas.

Manoma, jog tomis dienomis pavyks atsiekti tas tikslas. Ir jei pasirodytų, kad State Public Utilities komisija be jokio reikalo pakėlė mokestį, arba padarė tai neteisėtai, piliečiai turės teisę sukalauti, kad kompanija sugrąžintų jiems, nuo jų perimtus pinigus.

Atsileitį \$100,000,000.

Miesto su kompanija padarytas kontraktas, kurį sudarė State Public Utilities komisija, turėjo pasibaigti veikti 1927 metais. Reiškin, ligi tos pabaigos yra dar aštuoneri metai.

Majoras paaiškino, jog po 2c. viršaus žmogė, išduodami už važinėjimą gatvekariams ligi ty 1927 metų panė apie 100 milijonų dolierių išlaidų. Juk tai milijonėška kruva pinigų, kurie be jokio reikalo turėty but sukisti kompanijai.

Su tiek pinigų miestui buty galima įsigyti nuosavus gatvekarius ir situos patioms žmonėms valdyti.

Rytoj miesto taryba ir vėl turės specialjį susirinkimą. Šiame susirinkime finansinis komitetas išduos savo raportus apie paskyrimų pinigų gatvekarių klausimo reikale.

CHICAGOS ARKIVYSKUPO PARĖDYMAI.

Jo Augst. Malonybė Čičagos Arkivyskupus pasleibė knygų perkėlime parėdymų.
15 nuo sužinoma, jog Dievo Apvėsdos parėdijos klebonas asistentas, gerb. kun. Urban, priuosuojamas nuo priedermių parėdijoje. Jis išleisija toliaus mokintis katalikiškou universitetan Washington.
Jo vietoje parėdijon skiria mas gerb. kun. Čičauskis.
Sv. Antano parėdijon, Čičero, Ill. asistentu skiriamas gerb. kun. Pr. Vaitukaitis.

CHICAGO TURĖS TIK BUKROKINIO CUKRAUS.

Bet ir to, turbūt, bus permaža.

Salis maisto administracija uždraudė nendrinj cukrų gabenti į vakarines teritorijas nuo Pittsburgo ir Buffalo. Tas padaryta neapribotam laikui.

Tad Chicago nuo dabar turės pasitenkinti vien tik burokiniu cukrum. Bet vargiai ir šito užteks. Nes jau buvo pranešta, kad frankiniai su cukrum "vėlinasi" ir nepristato miestam reikiamos cukraus kiekybės.

Kodel paskelbta embargo nendriniam cukrui — tai tik vienai administracijai žinotina.

Nuo to nukentės visų vakarinių valstijų gyventojai.

Pasakojama, jog tomis dienomis taigi cukrus turėsims ir pabrangti. Bet cukraus eksportai tvirtina, jog 12 centų kaina ir toliaus pasifiksianti.

15 Washingtono pareina žinių, jog cukraus klausimas pakeltas senate. Turbut, vyriausybė bus autorizuota nupirkti cukraus liekanas ne tik Kuboje, bet dar ir perviršį Brazilijoje.

Praeitą liepos mėnesį Šalies vyriausybė buvo patariama nupirkti visą Kubos cukrų taip, kaip tas buvo padaryta pernai.

Bet nepaklausyta patarimo. Ir štai kokias dabar pasekmes autome. Ir tuomet Kubos cukrų buvo galima pirkti pigiau. Gi šiandie prisieis jau mokėti brangiau.

Chemistai tvirtina, kad burokinis cukrus netinkamas žmonėms vartoti su kava arba arbata. Tas cukrus yra geras substitutas tik kofeinoms produktams.

NESURANDAMI ŽMOGŲ DZIAI.

Koronerio teisėnai paskelbė savo istarog reikale nužudyti studento Wilsono. Teisėnai pažymėjo, jog studentas Wilsonas nužudytas ties Marquette parku nežinomų dviejų piktadarių. Katrioslu mėgino apipėdėti be nužudyto dar kitus tris asmenis.

Policija ligšiol nesuseka žmogžudžių.

BOLŠEVIKAI ATSIĖMĖ KIJEVĄ.

Stockholmas, spal. 12. — Laikraštis Folkets Dagblad paskelbė žinią, kad bolševikai ir vėl atsiėmė Kijevą nuo savo priešininkų.

SV. KAZIMIERO DR. TĖS SHEBOYGAN, WIS.

Valdybos Adresai:

Pirm. Jonas Stauckas, 1414 New York.
Vice-pirm. Juozas Bulnis, 1423 So. 10th St.
Fin. sek. Jonas Kunigonis, 1117 Alabama Ave.
Prot. sek. Kazimieras Smalėtinus, 1017 Swifts Ave.
154. Antanas Čičaukas, 1318 New York Ave.
Kasos glob. Kazimieras Lukšis ir Jonas Jotė.
Maršalka Pranas Daugirda.
Susirinkimui atsibuva kas antg nedėlieni mėnesiu.

BIZNIERIAI GARSINKITES "DRAUGE."

IS CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ

KUN. LAUKAIČIO PRAKALBOS.

Susirges gerkle, gydytojų liepiamas, kun. J. Laukaitis turėjo visą savaitę išbūti nesakęs prakalbų. Dabar gerklė jau sustiprėjo, todėl nuo nedėlios, 12 spalio kun. Laukaitis vėl pradės lankytis lietuvių kolonijose su prakalbonis. Jos eis šioje eilėje.

1. Panevelyje, 13 spalio Roseland, Ill. Visų Sv. par.
2. Utarninke, 14 spalio Aurora Varty par., Chicagoje.
3. Ketterge, 16 spalio Sv. Mykolo par. Chicagoje.
4. Pėtnyčioje, 17 spalio Racine, Wis., jei gaus užkvietimą
5. Nedėlioje, 19 spalio Rockford, Ill. 3:00 po piet.
6. Utarninke, 21 spalio Beloit, Wis. 7:30 po piet.
7. Ketterge, 23 spalio St. Charles, Ill.
8. Pėtnyčioje, 24 spalio Aurora, Ill.
9. Nedėlioje, 26 spalio Spring Valley, Ill.
10. Utarninke, 28 spalio Kewanee, Ill.
11. Seredoje, 29 spalio Johnston, Ill.
12. Ketterge, 30 spalio Indiana Harbor, Ind.
13. Pėtnyčioj, 31 spalio Gary, Ind.
14. Paneveljy, 3 lapkričio Kenosha, Wis.
15. Utarninke, 4 lapkričio Sheboygan, Wis.
16. Ketterge, 6 lapkričio Springfield, Ill.
17. Pėtnyčioj, 7 lapkričio East St. Louis.
18. Nedėlioj, 9 lapkričio Omaha, Nebr.
19. Paneveljy, 10 lapkričio Sioux City, Iowa.
20. Seredoje, 12 lapkričio West Pullman, Ill.
21. Pėtnyčioje, 14 lapkričio Melrose Park, Ill., Italijų bažnyčios svetainėje prie 23 str.

Jeigu ir vėl pasitaikytų pavaryti pertrauką dėl ligos, tai Lepyt apgarsinta laikraščiuose, o po pertraukai prakalbos eity toje pačioje tvarkoje.

Aukotojų sąrašai bus paskelbti "Darbininke," kuomet pasibaigs Gerbiama sveičio kelionė po Ameriką. Visi sąrašai tilps viename to laikraščio numeryje. Bet Chicagoje ir apie linkės Tautos Fondo skyriniai yra kviečiami, kad nelauktų kelionės pabaigos, o aukotojų sąrašus pagarsintų "Drauge" neatidėliodami. Tie vietiniai sąrašai paskui taps įtraukti į bendrą sąrašą, kurį žada pagaminti "Darbininkas."

IS NORTH SIDES.

Lab. Sg. 6 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą spalio 5 d., nedėlioj. Atvyko nemažai narių-labdarių. Perbėgant reikalus pasirodė, jog 6 kuopa turi užsibrėžus sekantį veikimą.

Vakaras.

Šis Lab. Sg. 6 kp. vakaras bus sausio 18 d., 1920 m., Atlas svetainėje. Visos draugijos yra prašomos paimti šeštos kuopos seriją ir jas parslavinėti.

Bazaras.

Northsidiskės labdarių kuopos bazaras bus ateinančiame advente, kuris tęsis tris dienas. Northsidiečiai paprastai bazarus suaukvoja daug įvairių daiktų. Lab. Sg. 6 kp. atsikreipia į northsidiečius ir apie linkės ceranžindius, prašydama pamačoti kas ką gali. Auks

galima atnešti klebonijon, kur mus klebonas maloniai jas priims.

Prakalbos.

Nutarta surengti prakalbas, kad plačiai išaiškinti Lab. Sg. tikslą ir jos uždavinį, kad arčiau supažindinti žmones su dideliu reikalu prieglaudos namo mūs našlaičiams.

Kitas vakaras.

Kadangi Brighton Parko vyčiai ir labdariniai pasižadėjo atvažiuoti į North Side ir suloti veiklą, tad nutarta, jiems sutinkant, kviešti. Laikas nuskirtas advente. Visas reikalas pavestas komisijai.

4.000 dolierių.

North Sidės labdarių kuopai Centras paskyrė surinkti našlaičių prieglaudos fondau 4,000 dol. Šitas darbas bus vienas iš sunkiausių. Pasidrasinsim ir intempus visus savo pajėgas, kuopa pasiėmė ant savo pečių tą naštą, tikėdamas, kad duos nys northsidiečiai jai stos pagelbon. Lab. Sg. 6 kuopa tiki, kad nesiras šioje kolonijoj nei vienos šeimynos, kuri neptaukos 10 dol. ir nei vieno pavieno, kuris nepanukos 5 dol.

Northsidiečiai mano, kad pirmtiniai savo daį namo fonde pripildys.

Pradžią jau padaryta. Kuopa turėjo 330 dol. Viena moteris, jauzdama didelį reikalą našlaičiams prieglaudos, patapo garbės nare, įmokėdama 100 dol. Tokiu budu kp. išlaidas paangėjo iki 430 dol. Tas parodo, kad northsidiečiai neįnokinai skubina su savo dalimi. Todel savo tikdą atsieksime ir, pamatysit, ateinantį pavasarį Lab. Sg. pradės statyti prieglaudą. Linksmas bus visiems, kada namų turėsim, o skolos didelės neturėsim. Tat padirbėkim.

Nañji nariai.

Praeitam susirinkime prie Lab. Sg. 6 kuopos prisirašė du nauji nariai ir daug senų užsimokėjo savo uėnesines duokles.

A. Maudėda.

IS NORTH SIDE.

Spalio 4 d. Sv. Mykolo par. svetainėje buvo užsibaigusio bazaro komisijos, draugijų atstovų ir svečių vakarienė su programą. Buvo trys dideli stalai svečių apėdėti. Pirmiausia vyčiai gaus juokingai sulotė "Daina be gale," paskui dainininkai: P. Maskolaitis ir A. Kuprys, M. Razumskaitė ir p. Lauraitienė, pritariant varg. B. Lauraitėni ant pijano, padidinauo keletą gražių dainelių, kas žmonėms labai patiko; taippat p. Šlajus ant smūiko, o vargonininkas ant pijano atliko keletą iš muzikos krities dailių smotelių. Tuo tarpu svečiai, godžiai klausydami dainų ir muzikos melodijų, tuštino stalus skanių valgių, kuriuos pagamino šeimiminkės, p-nios Andriūkevičienė, Počienė ir kitos. Toliaus klebonas, kun. P. Meškauskas apsakė parapijos stovį ir kaip medžiagiskai pagerinti. Prisiminė, kaip rytų parapijos greitai išmoka skolas, arba jas greitai mažina, nes kiekvienas parapijonas išmoka tenai po 10, 12, 13 ir daugiau dolierių į metus parap. kasai, ir štai kokią baid: mėnesinių mokesčių sumoka kiekvienas po 5 dol. į metus, už suolus po 5 dol. arba po 10c ir 15c kur mažos parapijos kiekvieną kartą, kuomet nedėlieniomis eina bažnyčion. Prie to rudenyje duoda ant anglijų po 1, 2 ar 3 dol. Vėlykinį ir kalėdinį dovanų nesigaili žmonės, o dar dang ky uždriba šventadieniomis

PRANEŠIMAS

Dr. M. T. Strikol'is

Lietuvis

Gydytojas ir Chirurgas

PERKELE SAVO GYVENIMO VIETA | BRIGHTON PARK.

2914 W. 43rd St., (43 ir Francisco Ave.)

Tel McKinley 263

Ofisas: 1757 W. 47th St., [47 ir Wood gat.]

Valandos: 10 ryto iki 2 po pietų, 6:30 iki 8:30 vakare
Nedėliomis 9 iki 12 rytas.

Tel. Boulevard 160

LAI PLEVĖSUOJA VELIAVA.

KIEKVIENO LIETUVIO NAMUOSE.

Nėra gražesnio daikto papuošti lietuvių namų kaip ženklas jo prigimto krašto, — to krašto kuris po tiek ilgų metų vergijos vėl atgimė, liko liuosas.

Ilgą laiką mes abejojome kokią istikrąją yra Lietuvos vėliava. Dabar tikrai žinome. Jonas E. Karosas ir Jonas J. Romanas grįždami iš Lietuvos parvežė tikrą Lietuvos Valstybes vėliavą. Ta vėliava kuri dabar plevesuoja po visas dalis Laisvos Lietuvos.

Tų vėliavų galima gauti visokių, gražių ir dar gražesnių — ir už žemą kainą. Tuojaus užsisakyk prisipdamas savo užsakymą su pinigais adresu:

LITHUANIAN SALES CORPORATION,

120 TREMONT ST., BOSTON, MASS.

Vėliavų kainos:

No. 1. Celuloido vėliavukė ant spilkutės 05
No. 2. Drobės; 12x18 colių; ant lazdutės su paaukuota viršune 25
No. 3. Šilkinė; 12-18 colių; ant lazdutės su paaukuota viršune \$1.00

Už prisuntimą mes užmokame. Taipgi yra ir didesnių vėliavų kurios parduoda nuo \$1.50 iki \$50.00

Yra ir drobės, ir vilnų, ir šilkų.

Kurie norėtumet gauti didesnes medžiame parašyti atvirutę o mes kaina, pristatysime.

Draugijoms, Komitetams, Krautuviams ir Agentams perkant daug, duodame nuolimą.

Šiuomi prisuntėiu \$..... ir meldžiu man prisijesti vėliavą No. su ta išlyga, jei man vėliava nepatiks gauti grąžinti atgal ir gauti savo pinigus.

Vardas-pav.
Adresas
Miestas

VISOMS SOLISTEMS IR SOLISTAMS NAUJAS DZIAUGSMAS

IS NAUJŲ DAINŲ.

kurioms muziką (piano) parašė

ANTANAS S. POČIUS.

Jau išėjo iš spaudos šios dainos:

Leiskit į tėvynę Kaina 60c.
Ne bile kieme mergelė auga 60c.
Gale sodo rymavo ir Svint aušrelė 60c.
Vai močiute mano 60c.

Galima gauti pas "DRAUGĄ"

1800 W. 46 St. Chicago, Ill.

Malioriai ir Dekoratoriai

Ilgų metų patyrimas savo amate leidžia mums atlikti pirmos rūšies darba pigiausiomis kainomis.

Atsiskaukite pas

P. Cibulskis ir J. A. Poška

2343 W. 23 Place Telefonas Canal 2446

Biznieriai garsinkites "Drauge".